

2. Грудянов А.И. Заболевания пародонта / Грудянов А.И. – М.: «МИА», 2009. – 336 с.
3. Данилевский Н.Ф. Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, А.В. Борисенко. – К.: Здоров'я, 2000. – 462.
4. Копейкин В.Н. Ортопедическое лечение заболеваний пародонта / Копейкин В.Н. – М.: «Триада-Х», 1998. – 176 с.
5. Ищенко П.В. Зубна шина. Деклараційний патент на корисну модель U200910547 № 49996 A61C8/02, заявлено 19.10.2009, опубліковано 25.05.2010. / Ищенко П.В., Кльомін В.А. // Бюл. № 10.
6. Ищенко П.В. Зубна шина. Деклараційний патент на корисну модель U200910584 № 49999 A61C8/02, заявлено 19.10.2009, опубліковано 25.05.2010. / Ищенко П.В., Кльомін В.А., Гаврилов О.С. // Бюл. № 10.
7. Куропаткина А. И. Лазерная доплеровская флоуметрия микроциркуляции крови / А.И. Куропаткина, В.В. Сидорова. – М.: Медицина, 2005. – 256 с.
8. Кречина Е.К. Определение микроциркуляции в тканях пародонта с использованием метода лазерной и ультразвуковой доплерометрии: / Е.К. Кречина, В.С. Маслова, Э.Н. Рахимова. – М.: Медицина, 2008. – 19 с.

УДК:616.314-089.23-071

Ishchenko Pavlo Vasylovych
 Candidate of medical Sciences,
 Donetsk National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine
Borisenko Anatolij Vasylovych
 Doctor of medical Sciences, Professor,
 Medical University named after. O.O. Bogomolets

ANALYSIS OF THE RESULTS OF APPLICATION OF THE DECLARED AND TRADITIONAL NON-REMOVABLE TREADING ORTHOPEDIC CONSTRUCTIONS IN PATIENTS WITHOUT DENTAL DEFECT, HAVING GENERALIZED PERIODONTITIS IN THE STABILIZATION STAGE ON THE INDICATOR OF IH

Ищенко Павло Васильович
 Кандидат медичних наук,
 Донецький Національний медичний університет МОЗ України
Анатолій Васильович
 Доктор медичних наук, професор,
 Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАЯВЛЕНИХ І ТРАДИЦІЙНИХ НЕЗНІМНИХ ШИНУЮЧИХ ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ У ПАЦІЄНТІВ БЕЗ ДЕФЕКТА ЗУБНОГО РЯДУ, ЩО МАЮТЬ ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ У СТАДІЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЗА ПОКАЗНИКОМ ІН

Topicality. The problem of periodontal diseases is a large percentage of dental diseases, which encourages doctors and practitioners of dentists to more actively engage in this pathology. Us for the treatment of generalized periodontitis by the orthopedic component proposed claimed interdental tires, which were used in the orthopedic treatment of patients with this pathology, along with traditional splinting.

Objective: To find out clinically which of the tires used in the study are more physiological for provoked periodontal injury in the area of their responsibility by IH.

Materials and methods. This clinical study was conducted in a group of 54 patients with generalized periodontitis, undergoing stabilization. Previously, they had undergone comprehensive treatment for generalized periodontitis. In the study group with periodontal condition, there were 24 people in the stabilization stage. This is the group with the claimed test tires. And the group with the famous traditional tires - 30 people in the group.

Results: The study found that after 18 months, the value of the index of hygiene (IH) for patients without defects in the dental row in the control group improved, on average, by $60.9 \pm 2.1\%$, and in the study group - only by $27, 6 \pm 2.8\%$ ($p < 0.001$).

For the entire period of study in the group without defects of the dentition, the dynamics of the development of signs of the process of inflammation in the study group is more restrained compared to the control, which indicates the feasibility of using the claimed structures in this group.

Conclusions: Studies in patient groups have found an advantage in the use of new splinting structures when applied to generalized periodontitis in the stabilization stage over traditional splinting in the case of IH. Percentage improvement in the 18 months was $33.3 \pm 3.5\%$.

Актуальность. Проблема заболеваний пародонта занимает большой процент среди стоматологических заболеваний, которая побуждает врачей- научных работников и стоматологов-

практиков более активно заниматься данной патологией. Ортопедическое вмешательство очень важно при функциональном восстановлении целостности зубного ряда у пациентов без дефектов зубного ряда с генерализованным пародонтитом в стадии стабилизации.

Нами для лечения генерализованного пародонтита со стороны ортопедической составляющей предложены заявленные интердентальные шины, которые использовались при ортопедическом лечении пациентов с данной патологией наряду с традиционным шинированием.

Цель. Выяснить клинически, какие из применяемых в исследовании шин более физиологичны для спровоцированного пародонта в зоне их ответственности с помощью показателей ИГ.

Материалы и методы. Данное клиническое исследование проведено на группе из 54 больных генерализованным пародонтитом, в стадии стабилизации. Предварительно им было проведено комплексное лечение генерализованного пародонтита. В исследуемой группе с состоянием пародонта в стадии стабилизации находилось 24 человека. Это группа с заявленными исследуемыми шинами. И группа с шинами известными традиционными – в количестве 30 человек в группе.

Результаты. При проведении исследования установлено, что через 18 месяцев значения показателя ИГ для больных без дефектов зубного ряда в группе контроля улучшилось, в среднем, на $60,9 \pm 2,1$ %, а в группе исследования – лишь на $27,6 \pm 2,8$ % ($p < 0,001$).

За весь период исследования в группе без дефектов зубного ряда динамика развития признаков процесса воспаления в исследуемой группе более сдержанная в сравнении с контролем.

Выводы. Проведенные исследования в группах пациентов показали преимущество в применении новых шинирующих конструкций при использовании их при генерализованном пародонтите в стадии стабилизации перед традиционным шинированием по показателю ИГ. Улучшение в процентном соотношении составило за 18 месяцев $33,3 \pm 3,5$ %.

Keywords: *generalized periodontitis in the stage of stabilization, IH, interdental splinting.*

Ключевые слова: *генерализованный пародонтит в стадии стабилизации, показатели ИГ, интердентальное шинирование.*

Актуальність. Проблема захворювань пародонту займає великий відсоток серед стоматологічних захворювань, що спонукає лікарів науковців та стоматологів практиків більш активно займатися даною патологією [1, 2]. Ортопедичне втручання як одна із сторін комплексного підходу в лікуванні враженого пародонту дуже важлива на тлі функціонального відновлення цілостності зубного ряду у пацієнтів без дефектів зубного ряду з генералізованим пародонтитом у стадії стабілізації [3].

Нами для лікування генералізованого пародонтиту з боку ортопедичної складової запропоновані заявлені інтердентальні шини [4, 5], які використовувались при ортопедичному лікуванні пацієнтів з даною патологією поряд з традиційним шинуванням.

Мета. З'ясувати клінічно, які з використаних у дослідженні шин більш фізіологічні для спровокованого пародонту пацієнтів у зоні їх відповідальності за допомогою показника ІГ.

Матеріали та методи. Дане клінічне дослідження проведено на групі з 54 хворих

генералізованим пародонтитом, у стадії стабілізації. Попередньо їм було проведено комплексне лікування генералізованого пародонтита. У досліджуваній групі зі станом пародонта в стадії стабілізації перебувало 24 людини. Це група із заявленими досліджуваними шинами. І група із шинами відомими традиційними – у кількості 30 людей у групі.

При дослідженні заявлених шин застосовувалися незнімні конструкції для зубних рядів без дефектів: ланцюгова всебічна (пат. 72812), і якщо зуби були депульповані – то ланцюгова всебічна для депульпованих зубів (пат. 79037). Шини відрізняються тільки за способом фіксації. У контрольній групі пацієнтів були використані наступні шини: коронкова паяна й суцільнолітні коронкові.

Розподіл хворих за віком і діагнозом захворювання в обох групах було ідентичним і порівнянним.

Отримані результати. Проведений аналіз результатів за індексом гігієни (ІГ) дав наступні показники (табл.).

Таблиця

Група пацієнтів без дефектів зубного ряду

Група	X±m			
	До лікування	6 місяців	12 місяців	18 місяців
Контроль (n=30)	1,38±0,03	1,65±0,04	1,95±0,03	2,22±0,03
Дослідження (n=24)	1,23±0,07	1,36±0,08	1,45±0,07	1,57±0,07
Рівень значимості відмінності між групами, p	>0,05	<0,001*	<0,001*	<0,001*

При проведенні аналізу встановлено, що до проведення лікування середнє значення індексу гігієни (ІГ) для хворих без дефектів зубного ряду в групі контролю ($1,38 \pm 0,03$) і групі дослідження

($1,23 \pm 0,07$) статистично значимо не відрізняється ($p > 0,05$). Через 6 місяців після закінчення лікування також виявлено статистично значиму різницю ($p < 0,001$) середнього значення Індекс гігієни (ІГ)

для хворих без дефектів зубного ряду: у групі контролю ($1,65 \pm 0,04$) і групі дослідження ($1,36 \pm 0,08$). Через 12 місяців після закінчення лікування середнє значення Індекс гігієни (ІГ) у групі контролю ($1,95 \pm 0,03$) було статистично значимо ($p < 0,001$) вище, чим у групі дослідження ($1,45 \pm 0,07$). Також виявлені відмінності ($p < 0,001$) середнього значення індексу гігієни (ІГ) і через 18 місяців після закінчення лікування: у групі контролю ($2,22 \pm 0,03$) і групі дослідження ($1,57 \pm 0,07$).

У групі пацієнтів без дефектів зубного ряду при дослідженні заявлених конструкцій перевага в стримуванні динаміки прояву запального процесу в порівнянні з контрольною групою, де використовувалися традиційні ортопедичні конструкції. Відмінності від значень групи контролю виявлені у всіх строках дослідження ($p < 0,05$). Динаміка росту запального процесу в досліджуваній групі становить за всі місяці спостереження 0,34 одиниці, а в контрольній 0,84 одиниці приросту.

Обговорення результатів дослідження. Для виявлення лінійного тренда був використаний дисперсійний аналіз для повторних вимірів (використане логарифмічне перетворення), виявлене підвищення індексу гігієни (ІГ) згодом у групі контролю ($p < 0,001$) і в групі дослідження ($p < 0,001$).

При проведенні аналізу встановлено, що через 18 місяців значення індексу гігієни (ІГ) для хворих без дефектів зубного ряду в групі контролю покращилось, у середньому, на $60,9 \pm 2,1$ %, а в групі дослідження – лише на $27,6 \pm 2,8$ % ($p < 0,001$).

За весь період дослідження в групі без дефектів зубного ряду динаміка розвитку ознак процесу запалення в досліджуваній групі більш стримана в порівнянні з контролем, що говорить про доцільність застосування заявлених конструкцій у даній групі.

Висновки. За результатами проведеної роботи виявлено перевагу запропонованих інтердентальних шин при шинуванні зубного ряду у хворих на генералізований пародонтит у стадії стабілізації за показником ІГ. Поліпшення у відсотковому співвідношенні складо за 18 місяців $33,3 \pm 3,5$ %.

Список використаної літератури

1. Борисенко А. В. Заболевания пародонта / Борисенко А. В. – К.: «Медицина», 2013. – 456 с.
2. Данилевский Н.Ф. Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, А.В. Борисенко – К.: Здоров'я, 2000. – 462 с.
3. Копейкин В.Н. Ортопедическое лечение заболеваний пародонта / Копейкин В.Н. – М.: «Триада-Х», 1998. – 176 с.
4. Іщенко П.В. Зубна шина. Деклараційний патент на корисну модель № 72812A61C8/02, заявлено 05.03.2012, опубліковано 27.08.2012 / Іщенко П.В., Кльомін В.А., Хондошко М.В. // Бюл. №16.
5. Іщенко П.В. Зубна шина. Деклараційний патент на корисну модель № 79037A61C8/02 заявлено 01.10.2012, опубліковано 10.04.2013 / Іщенко П.В., Кльомін В.А., Кашанський І.В., Ларічева Т.С. // Бюл. №7.

Коларова – Димитрова Миглена

Медицински университет "Проф. д-р П. Стоянов" – Варна,
Катедра Хигиена и Епидемиология

ЕПИДЕМИОЛОГИЧНО ПРОУЧВАНЕ НА УХАПВАНИЯТА ОТ ЖИВОТНИ ВЪВ ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ ЗА ПЕРИОДА 2009-2018 Г.

Miglena Kolarova-Dimitrova

Department of Hygiene and Epidemiology; Faculty of Public Health,
Medical University "Prof. Dr. Paraskev Stoyanov" – Varna, Bulgaria

EPIDEMIOLOGICAL STUDY OF ANIMAL BITES IN VARNA REGION FOR THE PERIOD 2009-2018

Резюме. Ухапванията от животни представляват сериозен проблем за общественото здравеопазване, тъй като някои от животните може да са носители на заразни заболявания, включително и бяс. Средната честота на ухапванията от животни в света е около 250 на 1000 души население. **Целта** на настоящото изследване е да се проучи епидемиологията на ухапванията от животни във Варненска област за периода 2009 – 2018 г. **Материал и методи:** Проучването е проведено във Варненска област за периода 2009-2018 г., като са използвани данни предоставени от Регионалната здравна инспекция (РЗИ). Изследвани са общо 3 323 лица в различни възрастови групи, които са претърпели инциденти с животни. **Резултати:** Резултатите показват, че инцидентите с животни преобладават сред населението във възрастовата група 20-59 г. (46,70 %), пенсионерите (42,50 %), мъже (54,10 %) и лица от градските райони (86,20 %). Засегнат е предимно долния крайник (51,0 %), като преобладават ухапванията от диви животни (64,50 %), предимно бездомни кучета (93,0 %). **Заключение:** Поради високата честота на инцидентите с бездомни кучета, които скитат по улиците на градовете и увеличаващият се процент на нападенията над деца трябва да се отдели особено внимание върху ограничаването на безстопанствените кучета.